

BARN I FOKUS UDDEVALLA

Rädda Barnen

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Maria Ohlsson, processledare Barn i fokus, utanför Ramnerödsskolan.

Rädda Barnen och Uddevalla kommun har genom projektet Barn i fokus tittat på hur Ängelholms kommun jobbar med Aktivitet Förebygger och sett hur det skapat möjligheter för alla barn i kommunen, oavsett bakgrund och förutsättningar, att få tillgång till meningsfulla fritidsaktiviteter och ökad fysisk aktivitet.

Rädda Barnen ser mycket idag som hindrar barn att komma in i aktiviteter. Ekonomi, avstånd, och föräldrars engagemang. Ledarbrist och långa köer till föreningsaktiviteter. Utifrån den kartläggning och behovsinhämtning som Barn i fokus genomfört i Uddevalla blev det tydligt att det fanns ett stort behov av en meningsfull fritid för fler barn och att det behövdes skapas möjligheter för detta. Därför bestämde sig Barn i fokus för att initiera arbetet med modellen Aktivitet Förebygger i kommunen.

- Folkhälsoarbetet handlar i grunden om att stärka de grupper som är särskilt utsatta på ett eller annat sätt. Det handlar om att utjämna skillnader, säger Emma Sandwall, projektledare för Barn i fokus Uddevalla.

Idag ser vi att barnen rör på sig för lite. endast 3 % av alla barn uppfyller kraven på hälsa och 1 av 4 barn och ungdomar har ingen organiserad fysisk aktivitet.

Idrott och fritid är en viktig del av livet för många barn och ungdomar. Närmare 90 procent av alla barn och ungdomar i Sverige har någon gång under sin uppväxt varit med i en förening av något slag. Vi vet att en meningsfull fritid ger fysisk, psykisk, social och kulturell utveckling.*

Aktivitet Förebygger grundades i Ängelholm för 15 år sedan, syftet med verksamheten var att öka fysisk aktivitet hos barn under skoltid. Verksamheten utvecklades även med After School och riktade insatser för med socialt och ekonomiskt stöd till enskilda individer. Det skulle fungera som en helhetslösning kring barns fritid för att skapa möjligheter för alla barn, oavsett bakgrund eller resurser, att kunna delta i föreningslivet

Det är ett samarbete mellan kommun, civilsamhälle och näringsliv där det hälsofrämjande och förebyggande arbetet sätts i fokus med det övergripande målet att förbättra barns fysiska och psykiska hälsa.

Aktivitet Förebygger består av delverksamheterna; Obligatorisk föreningsverksamhet på skoltid; Riktade insatser till individer och After School-verksamhet. I Uddevalla testas modellen nu genom att utöka skoltiden med en timme idrott och hälsa i samverkan med föreningar och kulturskolan.

Utvärderingar från Ängelholm visar att cirka en tredjedel av eleverna börjar på en ny aktivitet i samband med Aktivitet Förebygger. Flera av eleverna upplever bättre och/eller utökat socialt nätverk som följd av att elever från olika skolor träffas på Aktivitet Förebygger.

I Uddevalla är ungefär hälften av kommunens 7-12-åringar medlem i någon typ av förening, men det råder stora skillnader i idrottsföreningsanknytning mellan olika bostadsområden i kommunen. I områden med låg socioekonomisk status ligger andelen föreningsanknutna 7-12-åringar på under 30 %.

Ett huvudfokus i detta arbete är att skapa mer jämlika förutsättningar för barn att få tillgång en meningsfull fritid och en god hälsa. I Uddevalla är tre kommunala förvaltningar involverade: socialtjänsten, barn och utbildning samt kultur och fritid.

“Kopplingen mellan en aktiv, meningsfull, och hälsosam fritid och hur vi redan vet utifrån forskning och studier att dom här sakerna är tätt kopplade till måluppfyllelse och att lyckas i livet.”

- Rektor Ramnerödskolan

Genom Barn i fokus samarbete med dessa förvaltningar uppnås en samlad och djupare förståelse för olika barns situation, behov och förutsättningar.

Barn i fokus utbildar tillsammans med andra parter ledare så att det blir trygga verksamheter, bidrar med ett tydligt barnrättsperspektiv och säkerställer barns delaktighet. Genom samarbetet mellan kommunen, föreningar och civilsamhället är förhoppningen att det ska bli hållbart och långsiktigt, och på sikt nå alla barn i Uddevalla.

Under 2023 drog Barn i fokus igång arbetet med Aktivitet Förebygger på Ramnerödskolan och 53 elever i årskurs fyra fick börja prova Aktivitet Förebygger från oktober 2023-juni 2024 under en utökad timme på skoltid, där föreningar och kulturskolan håller i aktiviteter.

Skolan är delaktig i arbetsgrupp, planering och utförande av aktiviteter. Aktiviteterna som eleverna får pröva utgår från barnens egna önskemål och behov. Det kan vara allt från boxning till schack och efter åtta veckor får eleverna välja att testa en ny aktivitet eller fortsätta med aktiviteten de gått i.

Allt har skett i samverkan med fältenhet och kulturskolan. Under våren 2024 har barnen fått testa på boxning, musik, friidrott, brottning, schack och alternativ aktivitet (en kombination av kroppskontroll, parkour och mental träning).

Tillsammans med kommun och föreningsliv kommer Barn i fokus arbeta vidare på Ramnerödsskolan och parallellt bygga upp de andra delverksamheterna; koppla ihop med After School-verksamhet i kommunen och påbörja arbetet med riktade insatser. Genom medel från Hälsopolitiska rådet kommer det tillsättas en samordnare på Kultur och fritid fram till 2026.

“Vi har haft elever som först inte velat gå, och sedan inte kunnat slita sig”

-Maria Ohlsson, processledare Barn i fokus

Jag tycker det har varit bra att man har fått röra mer på sig”

- Elev

Samordnaren kommer arbeta med att bygga en hållbar struktur i kommunen, förankra modellen och skapa förutsättningar att verksamheten på sikt kan spridas till alla skolor i kommunen. Samordnaren arbetar parallellt med projektteamet i Barn i fokus och kommer sedan ta över samordningen i kommunen.

- Kommunen kommer anställa en person till Kultur och fritid som tillsammans med oss på Rädda Barnen fortsätter bygga upp en hållbar verksamhet genom samverkan mellan kommunens förvaltningar, föreningsliv och näringsliv med målet att på sikt kunna spridas till alla skolor. Vi kan bara lyckas med detta om vi gör det tillsammans och det är något som blir tydligt för oss alla som är involverade i verksamheten säger Emma Sandwall, projektledare

**Medfinansieras av
Europeiska unionen**

Rädda Barnen främjar migrationens möjligheter genom att driva ett projekt som medfinansieras av Europeiska Unionens Asyl-, migrations- och integrationsfond, AMIF.